

Ap 7/5.91

Katolsk antisemittisme

Sjofel for- vrengning i Aftenposten

Av Claes Tande, sogneprest i
St. Olav katolske domkirke, Oslo

Alf Biem avslører seg som en uvederheftig propagandist og gjør stor urett mot min forgjenger, sogneprest Henrik Irgens (1899–1938). I kronikken «Dette visste Jo Benkow neppe noe om» (24.4.) handler det om antisemittisme i det katolske tidsskrift St. Olav, som msgr. Irgens redigerte 1932–1938.

Biems sitattekunst er bemerkelsesverdige. Først Biems kronikk:

Monsignor, biskop og redaktør Henrik Irgens stilte seg tvilende til «opplysningernes pålitelighet med hensyn til overgrep jødene har vært utsatt for i Tyskland» og påpekte at en ikke kunne «gjøre Hitler og hans regjering ansvarlig for alle vilkårlige overgrep og enn mindre for alle antisemittismens grusomme utslag».

Så det aktuelle stykke i St. Olav nr. 11/1934 (mars), s. 86–87: «Som bekjent står det strid her hjemme om opplysningernes pålitelighet med hensyn til overgrep jødene har vært utsatt for i Tyskland. Noen påstår at meddelelse-

ne om grusomhetene er sterkt overdrevne, andre hevder at antisemittismens utslag har vært så forferdelig at de kan sidestilles med bolsjevikenes terror eller med kristenforfølgelsene i Mexico i de siste ti år. Om en ting hersker enighet – iallfall utenfor hakekorsfolkets rekke og deres mest ukritiske beundreres krets, at det står for oss mennesker som opprørende at mennesker kan bli utsatt for overlast og forfølgelser alene av den grunn at de – uten egen skyld eller fortjeneste – tilhører den semittiske rase. Og særlig graverende blir slike tildragelser når de foregår i en ordnet stat med midler til å opprettholde lov og rett, og det alvorligste er at selv om man ikke kan gjøre Hitler og hans regjering ansvarlig for alle vilkårlige overgrep og enn mindre for alle antisemittismens grusomme utslag, så er det ingen tvil om at denne jødeforfølgelse har fått sin næring fra nazilederens agitasjon, ikke minst fra førerens bok: Mein Kampf.»

Leseren får vurdere selv.

Hele Biems kronikk er forøvrig avskriftet fra hans egen bok «Den svarte internasjonale – Vatikanet i verdenspolitikken» (1952), særlig s. 84–92 (Den gang het han Alf Bie Christiansen). På noen punkter «opptrapper» han i kronikken i forhold til boken.

Kronikken hevder – uten kildehenvisning – at St. Olav utnevnte Adolf Hitler til «Tysklands redningsmann». Hadde Biem, som i sin bok, sitert St. Olav nr. 21/1935 s. 182, kunne leseren kommet i skade for å oppdage at påstanden ikke holder. Her omtales avdøde marskalk Pilsudskis popularitet i Polen: Han ble «i den store almenhets bevissthet» ansett som «redningsmannen ut av uføret», likesom Mussolini, Horthy og Hitler i sine respektive land. Hva St. Olav redaksjonelt mente om Hitler som redningsmann, fremgår f.eks. av samme årgangs gjentatte angrep på Hitlers raselære.

I sin granskning av St. Olav fra 1930-tallet har Biem funnet enkelte svært beskjæmmende anti-jødiske ting. Men samtidig har han vasset til knes i stoff som motsier hans hovedtese (f.eks. «Paven mot racelæren», 26.5.1938). Det har ikke affisert ham. Tydeligvis fant han ikke nok «ekte» eksempler på anti-judaisme, så han sto jordmor til mer, ved kreativ sitatkunst.